

SFCR: Solvency and Financial Condition Report
2017
VvAA Schadeverzekeringen N.V.

Utrecht, 07 mei 2018

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Samenvatting	4
3. Activiteiten en resultaten VvAA Schadeverzekeringen N.V.	6
4. Governance bij VvAA Schadeverzekeringen N.V.	10
5. Risicoprofiel.....	18
6. Financiële positie van VvAA Schadeverzekeringen N.V. op Solvency II grondslagen	25
7. Kapitaalbeheer	29
Afkortingenlijst.....	33
Bijlagen.....	34

1. Inleiding

Voor u ligt het Solvency & Financial Condition Report (hierna: SFCR) van VvAA Schadeverzekeringen N.V. (hierna VvAA Schadeverzekeringen). Dit rapport is opgesteld aan de hand van de richtlijnen die daarvoor in de Solvency II regelgeving zijn vastgelegd.

Solvency II vereist twee kwalitatieve rapportages:

- een openbaar rapport inzake de solvabiliteit en de financiële positie, ook wel aangeduid met de Engelse afkorting "SFCR" (Solvency & Financial Condition Report);
- een vertrouwelijk rapport aan de toezichthouder DNB betreffende min of meer dezelfde onderwerpen, maar dan met meer detail en inclusief eventuele vertrouwelijke informatie. Deze rapportage maakt deel uit van wat wordt aangeduid als de "RSR" (regular supervisory report).

Het normenkader voor het opstellen van deze rapportage wordt gevormd door de volgende wet- en regelgeving, aangevuld met toelichtingen van de toezichthouder:

- Solvency II Directive (2009/138/EG), artikel 51 en verder;
- Gedelegeerde Verordening Solvency II (EU 2015/35), Hoofdstuk 12 en 13;
- Uitvoeringsverordening (EU 2015/2450)
- Relevante richtsnoeren van EIOPA, waaronder EIOPA-BoS-15/109 – Richtsnoeren voor rapportage en openbaarmaking.
- Brieven van DNB, waaronder die van 2 april 2015 (aandachtspunten kwantitatieve rapportage voorbereidende fase Solvency II en toelichting daarop) en van 22 januari 2016 (Aandachtspunten Day One rapportage).
- DNB Guidance bij kwalitatieve SII Preparatory Guidelines rapportage

2. Samenvatting

Activiteiten

VvAA Schadeverzekeringen heeft een vergunning van DNB voor het uitoefenen van een schadeverzekeringsbedrijf.

Strategie

VvAA Schadeverzekeringen draagt bij aan de strategie van VvAA Groep B.V. (Hierna VvAA Groep) door het aanbieden van producten die bijdragen aan een ongeëvenaard productaanbod. Hierbij richt de strategie van VvAA Schadeverzekeringen zich op drie overkoepelende doelstellingen:

1. Verbonden, tevreden en participerende leden en zorgondernemingen.
2. Geïnspireerde en verbonden collega's – en samenwerkingspartners- die willen en kunnen werken in een lenige organisatie.
3. Duurzaam groeiend en rendabel verzekerings- en adviesbedrijf.

Risicoprofiel

VvAA Schadeverzekeringen verkoopt producten aan een specifieke doelgroep, de leden van Vereniging VvAA en zorginstellingen in Nederland. Deze producten zijn eenvoudig te begrijpen. Wij kennen onze risico's. Wij hebben een organisatie opgezet die in staat is de risico's te beheersen. Door een gezonde premiestelling verkopen wij geen producten met risico's die VvAA Schadeverzekeringen niet aankan en ontstaat er ook een aantrekkelijk product voor onze klanten. Het belang van onze klanten staat in al ons handelen voorop. Daar waar wij de verzekeringsrisico's te hoog vinden, gebruiken wij herverzekeringen om ze te verlagen. De beleggingen van VvAA Schadeverzekeringen beleggen wij voldoende veilig, rekening houdend met onze solvabiliteit. De risico's die wij lopen en hoe we daar mee omgaan, staan genoemd in hoofdstuk 5. Op deze manier zorgen we voor een gezond VvAA Schadeverzekeringen dat handelt in het belang van de klant.

Solvabiliteit

Onder de risicogebaseerde Solvency II-norm beschikt VvAA Schadeverzekeringen over ruim voldoende eigen vermogen. Eind 2017 bedroeg de solvabiliteit op Solvency II-grondslagen 250%. De minimumnorm hebben we in ons kapitaalbeleid vastgesteld op 150%. In de ORSA ('Own Risk & Solvency Assessment') wordt vastgesteld of deze buffers adequaat zijn, gezien de risico's waar VvAA Schadeverzekeringen aan bloot staat. Door de ruime buffer ten opzichte van de wettelijke eis kan VvAA Schadeverzekeringen ook aan alle eisen voldoen bij grote calamiteiten, zoals opeenvolgende verliesjaren.

De ontwikkeling van de solvabiliteit schetsen wij als volgt:

(x € 1.000)	31-12-2017	13-12-2016	Ontwikkeling
Beschikbaar eigen vermogen	119.287	111.106	+7%
Solvabiliteitskapitaalsvereiste zonder overgangmaatregel aandelenrisico	48.695	48.625	+0%
Solvabiliteit	245%	228%	+17%
Solvabiliteit inclusief overgangmaatregel aandelenrisico	250%	238%	+12%

Het vermogen op Solvency II-grondslagen wijkt af van het eigen vermogen in de jaarrekening. Solvabiliteitskapitaalsvereiste is het risicogebaseerde kapitaalvereiste onder Solvency II.

Door het realiseren van eigen vermogensgroei in Solvency II is de solvabiliteitsratio gestegen in 2017 van 238% naar 250%. Zonder overgangsmaatregel is er sprake van een stijging met 17% voor de solvabiliteit: van 228% naar 245%. In hoofdstuk 7 gaan wij nader in op de samenstelling van het kapitaalvereiste, het beschikbare eigen vermogen en de achtergrond van de overgangsmaatregelen.

Governance

VvAA Schadeverzekeringen is een 100% dochtermaatschappij van VvAA Groep. VvAA Schadeverzekeringen maakt voor invulling van haar governance gebruik structuren die wij vanuit de groep hebben opgezet.

VvAA Groep is een structuurvennootschap. De hoofddirectie wordt benoemd door en staat onder toezicht van de Raad van Commissarissen. De leden van de Raad van Commissarissen van VvAA Groep vormen ook de Raad van Commissarissen van VvAA Schadeverzekeringen. VvAA Groep heeft een ondernemingsraad ingesteld.

Binnen VvAA Schadeverzekeringen is risicobeheersing integraal in de reguliere procesgang van de bedrijfsonderdelen ondergebracht. Als eerste lijn zijn medewerkers en lijnmanagement verantwoordelijk voor de dagelijkse bedrijfsprocessen en het beheersen van de risico's die daarin voorkomen. Riskmanagement maakt samen met compliance en informatiebeveiliging deel uit van de tweede lijn. Voor een effectieve risicobeheersing toetst de tweede lijn of de eerste lijn haar risicobeheersing adequaat heeft ingericht en voorziet ze het management van advies over een verdere optimalisatie. Internal Audit als derde lijn ziet toe op het goed functioneren van het samenspel tussen de eerste en tweede lijn.

Om de effectiviteit van de risicobeheersing te optimaliseren houdt het VvAA Risk Committee integraal zicht op de risico's van alle tot VvAA Groep behorende entiteiten. Naast het VvAA Risk Committee kennen wij het VvAA Insurance Risk Committee (IRC), dat zich richt op de beoordeling van de (her)verzekeringsrisico's en het Asset & Liability Committee (ALCO), dat zich richt op de beleggingsrisico's en de relatie tussen de karakteristieken van de beleggingen en die van de daarbij horende verzekeringsverplichtingen.

3. Activiteiten en resultaten VvAA Schadeverzekeringen N.V.

3.1. *Juridische structuur*

VvAA Schadeverzekeringen is een 100% dochter van VvAA Groep. VvAA Schadeverzekeringen is actief in Nederland en ontwikkelt en biedt schadeverzekeringsproducten en financiële diensten aan een specifieke doelgroep, de leden van Vereniging VvAA (meer dan 120.000 professionals in de Nederlandse gezondheidszorg: medici, paramedici en studenten) en zorginstellingen in Nederland. De aandelen van VvAA Groep worden gehouden door Vereniging VvAA.

Bestuur van de verzekeraar

Het bestuur van VvAA Schadeverzekeringen wordt gevormd door:

A.C. Brouwer	Hoofddirectie VvAA Groep
Drs L. van Dijk RC	Directeur Finance, ICT & Riskmanagement
Mr M.G. Spies MBA	Operationeel directeur van VvAA Schadeverzekeringen

Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen (RvC) van VvAA Groep is tevens de RvC van VvAA Schadeverzekeringen. De RvC bestaat uit de volgende leden:

Mr R. ter Haar	Voorzitter
R. Icke RA	Commissaris
Mr E.A. Kleijnenberg	Commissaris
Drs W. Veerman	Commissaris

Sleutelfuncties

De sleutelfuncties worden door de volgende functionarissen ingevuld:

Actuariële functie	Roeleke Uildriks
Riskmanagementfunctie	Linda Sleddens
Compliancefunctie	Anton Belt
Interne Auditfunctie	Sera Proper

Toezicht

De accountant en de toezichthouders van de verzekeraar zijn:

Externe accountant	KPMG
Toezichthouder	De Nederlandsche Bank (DNB) Autoriteit Financiële Markten (AFM)

3.2. *Belangrijke externe gebeurtenissen*

Als organisatie, die dagelijks en uitsluitend op haar doelgroepen gericht is, heeft VvAA Groep ruim 92 jaar na de oprichting een unieke en indrukwekkende positie verworven in zowel de gezondheidszorg als in verzekeringsland.

De ontwikkelingen in de gezondheidszorg, die door VvAA Schadeverzekeringen op de voet worden gevolgd, worden steeds vertaald in verbeteringen in het product- en dienstenpakket, waardoor dit blijft aansluiten op de behoeften van onze leden. De wijze waarop we de ontwikkelingen op het gebied van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen Zorg (Wkkgz) in onze producten en diensten hebben doorgevoerd is daar een duidelijk voorbeeld van.

Wij verwachten geen wijzigingen in de financieringsstructuur van de onderneming. De ontwikkelingen op economisch- en wetgevingsgebied spelen daarbij uiteraard een grote rol. Mede dankzij de solide financiële positie van VvAA Schadeverzekeringen kan de toekomst met vertrouwen tegemoet worden getreden.

3.3. Resultaat, dividend en ontwikkeling eigen vermogen

Het resultaat over 2017 is voor VvAA Schadeverzekeringen uitgekomen op € 11,3 mln (€ 14,9 mln voor belasting).

In 2017 is geen dividend uitgekeerd aan VvAA Groep (2016: € 0,0 mln).

Door het resultaat van het boekjaar en de ongerealiseerde herwaarderingen op beleggingen is het eigen vermogen in de jaarrekening (op basis van Dutch GAAP) van VvAA Schadeverzekeringen gestegen naar € 103,4 mln. In hoofdstuk 6 lichten wij toe hoe dit boekhoudkundig eigen vermogen vertaalt naar een eigen vermogen op Solvency II regels.

Resultaten uit verzekeringsactiviteiten

De resultaten uit verzekeringsactiviteiten zijn als volgt samengesteld:

(x € 1.000)	2017	2016
Netto verdiende premies	102.582	98.737
Netto beleggingsopbrengsten eigen rekening toegerekend aan verzekeringsactiviteiten	2.956	2.532
Totaal Operationele baten	105.538	101.269
Schades, uitkeringen en mutatie technische voorzieningen	76.567	77.334
Bedrijfskosten	22.172	22.051
Totaal Operationele lasten	98.739	99.385
Resultaat uit verzekeringsactiviteiten	6.799	1.884

Resultaat uit verzekeringsactiviteiten

Het resultaat technische rekening steeg van een winst van € 1,9 mln in 2016 naar een winst van € 6,8 mln. in 2017. De schaderatio (schadelast/premie-inkomen) heeft zich verbeterd van 78,3% naar 74,6%. Onderliggend is sprake van diverse ontwikkelingen. In de branches Rechtsbijstand en Aansprakelijkheid heeft het resultaat zich sterk kunnen verbeteren (met respectievelijk € 1,0 mln en € 3,4 mln), maar ligt de schaderatio nog onder de norm. Procesverbeteringen bij Rechtsbijstand en premieverhoging bij AVB zullen gaan leiden tot verdere resultaatsverbetering. Verder was er sprake van sterke resultaten in de branches Auto en Brand met (zeer) gezonde schaderatio's.

De combined ratio (COR) is verbeterd van 100,7% in 2016 naar 96,2% in 2017. Onderliggend heeft de kostenratio zich licht kunnen verbeteren van 22,3% naar 21,8% terwijl de schaderatio (na herverzekering) daalde van 78,3% in 2016 naar 74,3% in 2017 met name doordat er zich in 2017 geen extreme weersituatie voordeed zoals in 2016 (hagelstorm met een schade van 2,0 mln) en door het effect van de premiestijgingen bij Rechtsbijstand en AVB.

Resultaten uit beleggingsactiviteiten

De resultaten uit beleggingsactiviteiten zijn als volgt samengesteld:

(x € 1.000)	2017	2016
Belangen in beleggingsentiteiten	8.679	2.537
Directe opbrengst	1.319	265
Gerealiseerde waardeveranderingen	7.337	2.265
Ongerealiseerde waardeveranderingen	23	7
Obligaties en andere vastrentende waardepapieren	2.452	3.041
Directe opbrengst	2.450	2.871
Gerealiseerde waardeveranderingen	2	-88
Ongerealiseerde waardeveranderingen	0	258
Andere leningen	6	137
Directe opbrengst	6	137
Hypothecaire leningen	16	26
Directe opbrengst	16	26
Rentederivaten	-3	-1.275
Gerealiseerde waardeveranderingen	-3	-1.275
Overige beleggingsresultaten	23	243
Directe opbrengst	23	243
Beleggingslasten	-69	-79
Totaal beleggingsresultaat	11.104	4.630
Toegerekend aan verzekeringsactiviteiten	-2.956	-2.532
Resultaat uit beleggingsactiviteiten	8.148	2.098

De beleggingen van VvAA Schadeverzekeringen bestaan uit obligaties, aandelenfondsen, funds of hedgefunds, vastgoedfondsen, hypotheek (direct en indirect) en deposito's. Het beleggingsresultaat inclusief gerealiseerde koerswinsten bedroegen in 2017 € 11,1 mln (2016: € 4,4 mln).

De reguliere beleggingsopbrengsten – zonder gerealiseerde koerswinsten – beliepen € 3,8 mln, een toename ten opzichte van vorig jaar met € 0,3 mln. Deze toename is het saldo van diverse factoren,

waaronder lagere opbrengsten uit obligaties die ruim gecompenseerd werden door hogere dividendopbrengsten van hypotheekfondsen.

De koersresultaten (winsten en verliezen) kwamen in 2017 uit op € 7,4 mln positief versus € 1,2 mln positief in 2016. Dit hield met name verband met verkopen van aandelenfondsen die grotendeels zijn geherinvesteerd in aandelenfondsen en in een vastgoedfonds met Nederlandse huurwoningen.

Resultaten uit overige activiteiten

Met de resultaten uit verzekeringsactiviteiten en beleggingsactiviteiten zijn de resultaten van VvAA Schadeverzekeringen volledig toegelicht. Er zijn geen resultaten uit overige activiteiten.

Overige informatie

De overige informatie bevat informatie over onze activiteiten en onze resultaten, die niet in de eerdere hoofdstukken is opgenomen. Naar onze inschatting hebben we de belangrijke materiële zaken evenwel hiervoor opgenomen en is er ten aanzien hiervan niets te melden.

4. Governance bij VvAA Schadeverzekeringen N.V.

4.1. Hoofdpijnen van de opzet

VvAA Schadeverzekeringen maakt voor invulling van haar governance gebruik van en vormt onderdeel van de vanuit de groep opgezette structuren.

Bestuurlijke structuur

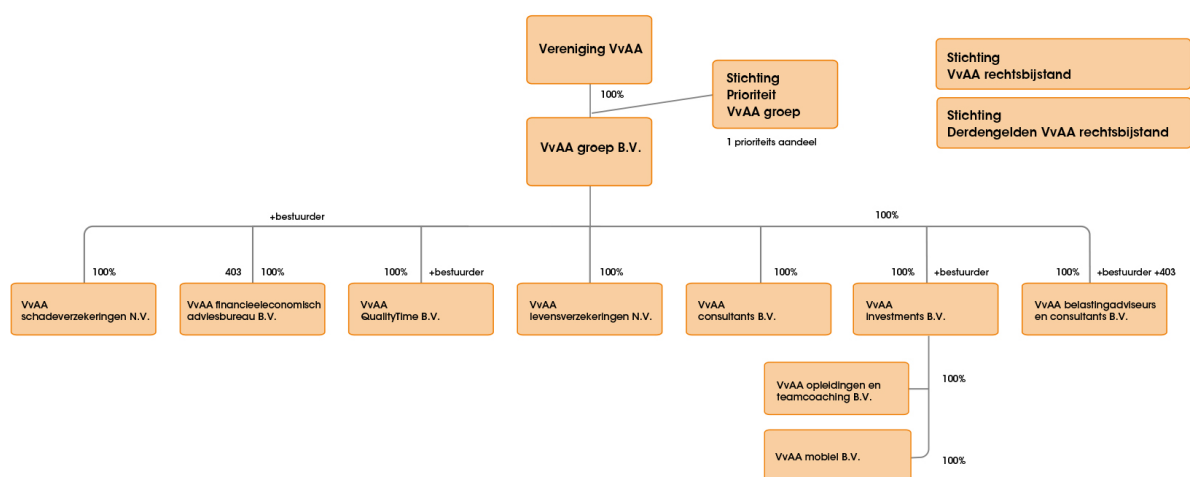
VvAA Groep is een structuurvennootschap. De hoofddirectie wordt benoemd door en staat onder toezicht van de Raad van Commissarissen.

De Raad van Commissarissen heeft vijf leden, waarvan er twee lid zijn van het bestuur van Vereniging VvAA en drie afkomstig zijn uit het bedrijfsleven.

De Raad van Commissarissen heeft een tweetal commissies ingesteld, het Audit & Risk Committee en de Benoemings- & Remuneratiecommissie. De leden van de Raad van Commissarissen van VvAA Groep vormen tevens de Raad van Commissarissen van VvAA Schadeverzekeringen. VvAA Groep heeft een ondernemingsraad ingesteld

Juridische structuur

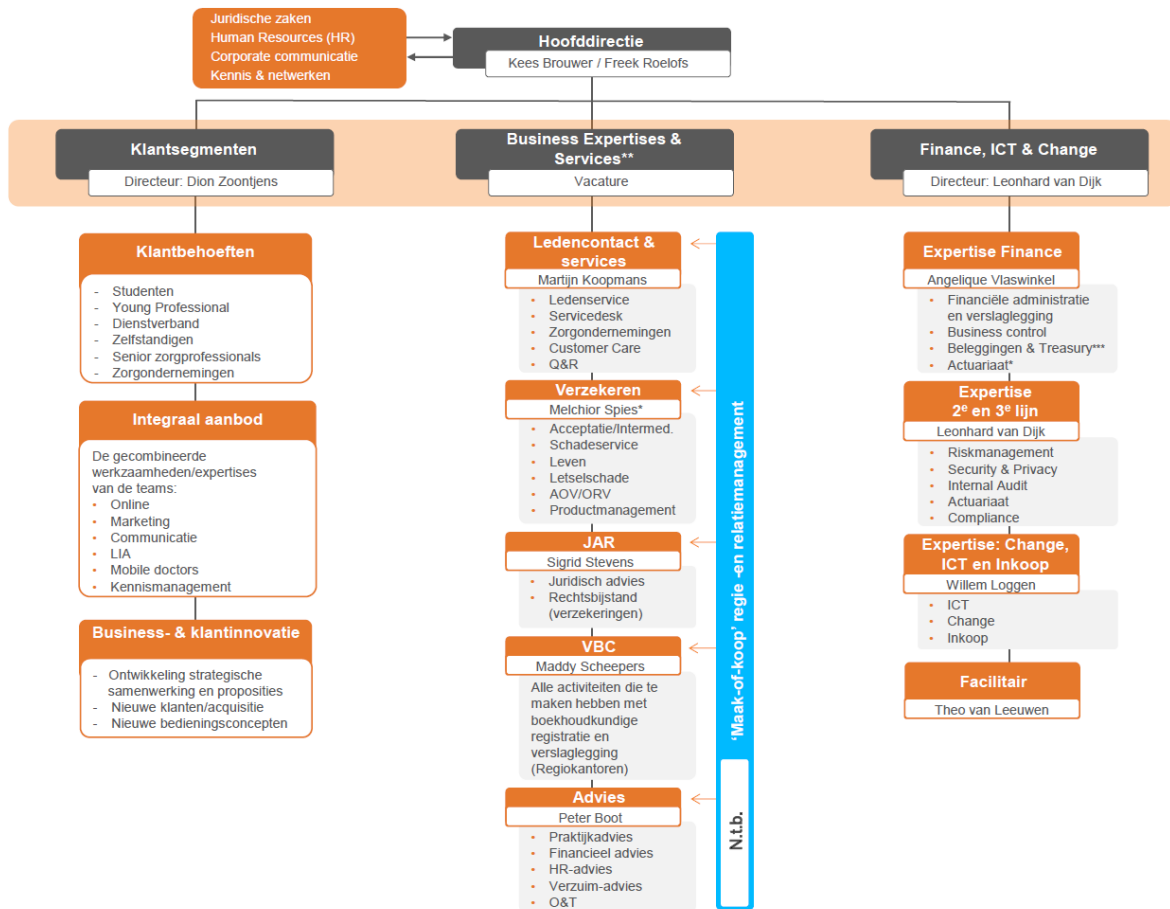
De juridische structuur van VvAA Groep en haar dochterondernemingen is als volgt weer te geven.

Figuur 1: Juridische structuur VvAA Groep

Alle gewone aandelen in het kapitaal van VvAA Groep worden gehouden door Vereniging VvAA, waarvan het bestuur wordt gevormd door (para)medici die lid zijn van Vereniging VvAA. Er is één prioriteitsaandeel uitgegeven aan Stichting Prioriteit VvAA Groep.

Organisatiestructuur

Figuur 2: Managerial structuur VvAA Groep B.V.

Bovenstaand is de organisatiestructuur van VvAA Groep. VvAA Schadeverzekeringen is een onderdeel van deze structuur en wordt aangestuurd door de directie Verzekeren.

Samenstelling Raad van Commissarissen

Begin 2017 is Willem Veerman toegetreden tot de Raad van Commissarissen. Willem is in het dagelijks leven werkzaam als huisarts, docent (aan de Vrije Universiteit) en is tevens voorzitter van het bestuur van een regionale huisartsenpost. Hij is daardoor een uitstekende representant van de leden van Vereniging VvAA en daarmee van onze klanten.

4.2. Beleidslijnen

VvAA Schadeverzekeringen heeft de volgende beleidslijnen vastgesteld voor de besturing van haar organisatie.

Integriteitsbeleid	In het integriteitsbeleid wordt beschreven welke procedures er gevolgd worden om de integriteit binnen VvAA Schadeverzekeringen te borgen. Onderdeel van het integriteitsbeleid is de SIRA – de systematische integriteitsrisico-analyse, de klokkenluidersregeling en het incidentenbeleid.
Kapitaalbeleid	In het kapitaalbeleid is vastgelegd op welke wijze VvAA Schadeverzekeringen met haar kapitaal omgaat in termen van interne normsolvabiliteit, en aan te houden kapitaal in relatie tot de risico's
Acceptatiebeleid	In het acceptatiebeleid heeft VvAA Schadeverzekeringen de kaders en uitgangspunten vastgelegd ten aanzien van de verzekeringstechnische risico's die we accepteren (zowel in termen van producten, doelgroepen en regio's als de acceptatiecriteria van verzekerden.)
Premiebeleid	In het premiebeleid liggen de kaders vast van ons beleid ten aanzien van premiestelling, eventuele kortingen en premiecalculatie bij maatwerk producten.
Voorzieningenbeleid	In het voorzieningenbeleid heeft VvAA Schadeverzekeringen de kaders en uitgangspunten vastgelegd ten aanzien van het berekenen en vaststellen van technische voorzieningen in relatie tot de verzekeringstechnische verplichtingen.
Herverzekeringsbeleid	Het herverzekeringsbeleid geeft duidelijke kaders over de herverzekering van onze producten, de eventueel facultatief te dekken risico's, het vast te stellen eigen risico voor de verzekeraar en de samenstelling van het herverzekeringspanel in termen van spreiding en rating.
Beleggingsbeleid	In het beleggingsbeleid heeft VvAA Schadeverzekeringen haar visie, kernwaarden, allocatie, organisatie en beheersmaatregelen met betrekking tot het beleggingsproces beschreven.
Uitbestedingsbeleid	In het uitbestedingsbeleid is geregeld dat VvAA Schadeverzekeringen in geval van uitbesteding van werkzaamheden voldoende waarborgen verkrijgt voor het handhaven van een beheerste en integere bedrijfsvoering
Informatiebeveiligingsbeleid	In het informatiebeveiligingsbeleid is vastgelegd op welke manier VvAA ervoor zorgt dat informatie en informatiesystemen op een zo goed mogelijke manier worden beschermt tegen een breed scala aan bedreigingen, waardoor vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van gegevens gewaarborgd is.
Risicomanagementbeleid	Het beleid ten aanzien van risicomanagement is nader uitgewerkt en vastgelegd in het beleidsdocument inzake Risicomanagement. Hierin zijn de verschillende stappen van het riskmanagement beleid toegelicht.
Compliancebeleid	In het compliancebeleid is nader uitgewerkt en vastgelegd hoe VvAA Schadeverzekeringen waarborgt te blijven voldoen aan wet- en regelgeving.

Beloningsbeleid

Op grond van geldende wet- en regelgeving heeft de Raad van Commissarissen (RvC) specifieke verantwoordelijkheden voor het beloningsbeleid en voor de uitvoering van onderdelen ervan. De RvC wordt hierbij geadviseerd door de Benoemings- & Remuneratiecommissie. De leden van deze commissie zijn afkomstig uit de RvC. De uitvoering van het beleid wordt jaarlijks door de commissie getoetst. Deze toetsing gebeurt mede op basis van informatie van de afdelingen HRM, Compliance, Riskmanagement en Internal Audit. Het (variabele) beloningsbeleid van VvAA wordt gehanteerd als sturingsinstrument: gedifferentieerd kunnen belonen van prestaties die bijdragen aan het realiseren van strategische doelen. Daarbij houdt VvAA rekening met de belangen van alle stakeholders, primair die van de leden van VvAA. Bovendien is het beloningsbeleid een middel om de vaste lasten

(verbonden aan een vaste beloning) te beperken. De commissie stelt jaarlijks de variabele beloning van de leden van de hoofddirectie voor, waarna de RvC daarover een besluit neemt. De vaste en variabele beloning van het VvAA managementteam, de corporate managers en de overige leden van de Identified Staff worden jaarlijks door de hoofddirectie met de commissie besproken. Onder Identified Staff vallen diegenen die het risicoprofiel van de onderneming bepalen of daar invloed op hebben, tot het hoogste of senior management behoren of controlefuncties uitoefenen.

4.3. Deskundigheid en betrouwbaarheid

VvAA Groep B.V. kan op grond van de Beleidsregel geschiktheid 2012 slechts na goedkeuring van De Nederlandsche Bank N.V., leden van de Raad van Commissarissen of van de hoofddirectie, statutair directeuren van VvAA Schadeverzekeringen en andere dagelijks beleidsbepalers benoemen. Voor de benoeming van een commissaris, directeur of dagelijks beleidsbepaler van VvAA Financieel-economisch adviesbureau B.V. is goedkeuring vereist van de Autoriteit Financiële Markten. Op grond van de Beleidsregel geschiktheid 2012 gelden daartoe eisen ten aanzien van competenties en ervaring. Met ingang van 1 april 2015 toetst DNB ook de betrouwbaarheid van het 'Tweede echelon'. Bij VvAA Groep betreft dat de manager Internal Audit, de manager Riskmanagement en de senior manager Vennootschappelijke & Juridische Zaken. Dit tweede echelon verricht ook werkzaamheden voor VvAA Schadeverzekeringen.

Voor een benoeming van een commissaris, hoofddirecteur of statutair directeur worden zijn of haar kennis, competenties en ervaring getoetst aan een vooraf opgesteld functieprofiel. De kandidaat (niet zijnde een commissaris) die is aangenomen is ook verplicht deel te nemen aan de 'pre-employment screening', die VvAA Groep heeft verplicht voor alle medewerkers. Deze screening, die zich met name richt op betrouwbaarheid, wordt uitgevoerd door CV-OK.

VvAA Groep hanteert ook voor MT leden, de vier sleutelfuncties en voor andere relevante beleidsbepalende functies een gelijksoortige procedure, minimaal bestaande uit bepalen van en toetsen aan een functieprofiel en pre-employment screening. Van alle medewerkers beschikt VvAA over een Verklaring omtrent gedrag.

VvAA Groep heeft voor commissarissen, leden van de hoofddirectie, statutair directeuren van de verzekeraars en MT-leden een programma van permanente educatie ingesteld. Zo volgen MT- en directieleden en commissarissen onder meer de Nyenrodeopleiding die is ontwikkeld door Nyenrode en het Verbond van Verzekeraars om te voldoen aan de eisen uit de Code Verzekeraars.

Op diverse functies zijn certificeringen en/of opleidingen vereist, waarvan enkele ook een externe verplichting ten aanzien van permanente educatie hebben. In het kader van de richtlijn Solvency II zijn dit de RA, RE, RO en Actuaris-titels, die de uitvoerenden van de interne audit functie en de actuariële functie voeren.

4.4. Risicomanagement systeem

Het riskmanagementbeleid van VvAA Groep is erop gericht risicobeheersing te integreren in de gewone procesgang van de bedrijfsonderdelen. Dit is vastgelegd in de visie op riskmanagement, die op de intranetsite van de afdeling Riskmanagement te vinden is. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van riskmanagement ligt primair bij het lijnmanagement van de bedrijfsonderdelen. De afdeling Riskmanagement heeft voor de uitvoering een coördinerende en assisterende rol. Diverse instrumenten staan ter beschikking van het lijnmanagement voor invulling van deze verantwoordelijkheid, waaronder de ORSA (Own Risk and Solvency Assessment), het PARP (Product Review and Approval Process), VICS (Vastlegging- en Interne Controle Systeem) en de risk appetite. Door de directe lijn naar de hoofddirectie is Riskmanagement in de positie maatregelen af te dwingen mocht dat noodzakelijk zijn. Riskmanagement is mede verantwoordelijk voor de opzet van riskmanagement in de bedrijfsonderdelen. Het lijnmanagement kan een beroep doen op de afdeling Riskmanagement voor ondersteuning bij het vormgeven van riskmanagement binnen het bedrijfs onderdeel.

Het riskmanagementbeleid is op groepsniveau vastgelegd. In aansluiting daarop zijn op het niveau de bedrijfsonderdelen de vereisten in normatieve modellen vastgelegd. VvAA Groep heeft bij de opzet

van de riskmanagementstructuur gekozen standaard COSO ERM toe te passen. COSO ERM geeft inzicht in wat dient te worden geadresseerd bij de inrichting van governance in het algemeen en daarmee ook voor riskmanagement. Door bij inrichting elk van de blokken van de COSO-kubus in te vullen wordt een consistente opbouw van het geheel verzekerd. De structuur van COSO ERM ondersteunt ook de integraliteit van riskmanagement. De VvAA risicotaxonomie, een overzicht van risicocategorieën en risico's, dient als leidraad bij inventarisatie van risico's. De financiële risicocategorieën zijn in de taxonomie nader onderverdeeld met de risicocategorieën uit de richtlijn Solvency II. De indeling van risicocategorieën naar de taakgebieden in het riskmanagementframework zorgt voor duidelijkheid over de verantwoordelijkheid voor elk van de risicocategorieën.

Risicobereidheid

Risicomangement houdt ook in dat weloverwogen besluitvorming plaatsvindt over de mate waarin risico's worden genomen binnen de kaders van de bedrijfsvoering. VvAA heeft hiertoe de risk appetite vastgesteld. Hierin staan zorg voor de leden en voor de continuïteit en onafhankelijkheid van VvAA centraal. Met deze risk appetite kunnen we beleid, beheersing en interne processen continu verder verfijnen en zo de dienstverlening aan u verder optimaliseren en continueren. De risk appetite van VvAA is behoudend en is erop gericht om ook in tijden van ingrijpende economische en/of financiële crises de continuïteit van VvAA te kunnen waarborgen. De risk appetite wordt jaarlijks geëvalueerd. In 2017 is daarom de risk appetite door de hoofddirectie en de Raad van Commissarissen herbevestigd.

Risicoprofiel en risicobeheersing

VvAA hanteert een risicoprofiel dat is opgesteld aan de hand van risicocategorieën uit het VvAA Riskmanagementraamwerk. Uit analyse blijkt dat de volgende vijf risicocategorieën het belangrijkste zijn:

1. het verzekeringstechnische risico (ook wel tekenrisico genoemd)
2. het marktrisico (inclusief de prijs- en liquiditeitsrisico's)
3. het matching- en renterisico
4. de operationele risico's
5. het kredietrisico

De eerste twee wegen in dit risicoprofiel het zwaarst. De lijnafdelingen vervullen de centrale rol in het beheersen van onder meer deze risico's. Zij zorgen voor bewustwording, herkenning van risicofactoren, uitvoering van de benodigde beheersmaatregelen en het juiste gedrag. Daarin worden zij ondersteund door gespecialiseerde afdelingen, waaronder de actuariële functie, business control, riskmanagement en compliance. Daarmee wordt de invloed van risico's zo goed mogelijk beperkt. Om de effectiviteit van de risicobeheersing te optimaliseren, komen de evaluatie van risico's en de bijbehorende beheersingsmaatregelen samen in het VvAA Risk Committee. Het Risk Committee houdt integraal zicht op de risico's van VvAA. Naast het VvAA Risk Committee kennen wij het VvAA Insurance Risk Committee – dat zich specifiek bezighoudt met de (her) verzekeringsrisico's – en het Asset & Liability Committee, voor de beleggingsrisico's en voor de afstemming van de beleggingen op de aanwezige en verwachte verplichtingen. Beide worden hierbij ondersteund door de Actuariële functie. De riskmanager van VvAA houdt, als onderdeel van zijn coördinerende rol voor het volledige risicomangement van VvAA, zicht op de operationele risico's van de onderneming. Ook de compliance officers en de security officer van VvAA hebben een belangrijke rol in het beheersen van de operationele risico's. Een bijzonder aspect van risicobeheersing wordt gevormd door de maatregelen rond de financiële verslaglegging. Juiste verslaglegging is essentieel om goede sturing aan de organisatie te kunnen geven. Daarnaast zijn er, mede vanuit Solvency II, wettelijke vereisten gesteld aan deze risicobeheersing. In dit kader is in 2017 aandacht besteed aan de bewaking van de kwaliteit van de gegevens, validatie van gebruikte modellen en beoordeling van de assumpties gebruikt in de rapportageprocessen. De doorgevoerde verbeteringen lagen op het vlak van aantoonbaarheid van die kwaliteit en niet zozeer op de kwaliteit zelf.

Own Risk and Solvency Assessment (ORSA)

In de ORSA maakt VvAA Schadeverzekeringen een beoordeling van de risico's waaraan de verzekeraars bloot kan staan. VvAA Groep heeft ontheffing aangevraagd en gekregen van de verplichting om een ORSA per verzekeringsentiteit uit te voeren en stelt in plaats daarvan een

groeps-ORSA op die bij de toezichthouder wordt ingediend. In deze ORSA rekent VvAA Groep stress scenario's door. Naast directe impact van de stress-scenario's op VvAA Schadeverzekeringen zijn ook de correlaties duidelijk van scenario's waarbij groepsactiviteiten geraakt worden. Conform de vereisten zijn de voor de verzekeringsentiteit VvAA Schadeverzekeringen relevante risico's in het rapport herkenbaar.

VvAA Groep heeft haar beleid ten aanzien van de ORSA vastgelegd in een procesbeschrijving. De ORSA wordt minimaal jaarlijks uitgevoerd als onderdeel van jaarplancyclus van VvAA Schadeverzekeringen. Bij belangrijke gebeurtenissen met betrekking tot strategie, kapitaal of risico's wordt een niet-reguliere (triggered) ORSA uitgevoerd. Het ORSA proces maakt onlosmakelijk deel uit van het besluitvormingsproces van het directie van VvAA Schadeverzekeringen.

Indien in de reguliere ORSA sprake is van een aanvullende toetsing van risico's buiten het standaardmodel om, dan wordt een afzonderlijke analyse uitgevoerd op basis van best practices en zullen bij voldoende importantie deze risico's worden meegewogen in de vereiste kapitalisatie.

De uitkomsten van het ORSA proces worden vastgelegd in een rapportage die wordt goedgekeurd door de hoofddirectie van VvAA Groep en wordt besproken met en vastgesteld door de Raad van Commissarissen.

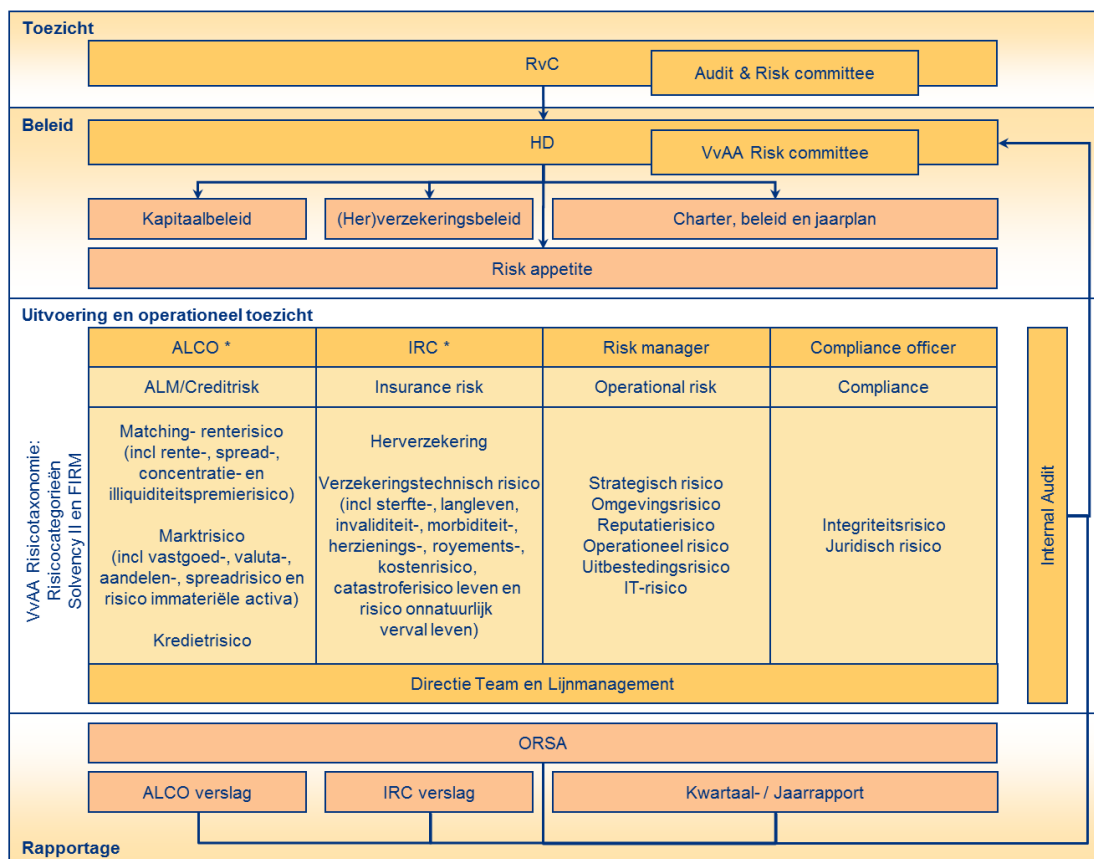
VvAA Groep betreft de volgende functionarissen bij het ORSA proces:

- Hoofddirectie VvAA Groep en directieteam VvAA Schadeverzekeringen
- Raad van commissarissen
- Risicomanager
- Overige sleutelfuncties:
 - Compliance functie
 - Actuariële functie
 - Interne audit

4.5. *Interne controle omgeving*

VvAA hanteert het "three lines of defense"-model, waarbij het lijnmanagement de eerste lijn vormt, de actuariële, riskmanagement- en compliancefunctie de tweede lijn en de afdeling Internal Audit de derde lijn. De drie lijnen zijn ook terug te vinden in het riskmanagementframework.

Het 'three-lines-of-defense'-model vormt de basis voor risicobeheersing. De eerste verdedigingslijn wordt gevormd door het lijnmanagement en de collega's. Zij geven uitvoering aan het risicobeheersbeleid en de maatregelen die tegenover de geïdentificeerde risico's zijn geformuleerd. De tweede lijn heeft tot taak het opstellen van het beleid en het assisteren bij en faciliteren van de uitvoering ervan door de eerste lijn. Als derde en onafhankelijke lijn fungeert Internal Audit die het beleid toetst aan de kaders van wet- en regelgeving en het beleid vervolgens gebruikt om de uitvoering en effectiviteit daarvan te beoordelen. De drie lijnen rapporteren allen aan de hoofddirectie, de tweede en derde lijn eveneens aan de Raad van Commissarissen.

* - de Actuariële functie is vertegenwoordigd in de ALCO en de IRC

4.6. Compliance functie

De manager van de afdeling Riskmanagement, waar Compliance deel van uitmaakt, is houder van de Compliancefunctie. De Compliancefunctie wordt uitgevoerd door de compliance officer(s) in deze afdeling. De verantwoordelijkheden, taken en aanpak op het gebied van compliance zijn vastgelegd in het compliance charter.

4.7. Interne audit functie

Binnen VvAA Schadeverzekeringen is de interne audit functie onafhankelijk gepositioneerd. De interne auditfunctie rapporteert aan de Audit & Risk Committee (ARC), de hoofddirectie en de directies van de verzekeraars.

Jaarlijks stelt Internal Audit op basis van een risicoanalyse een auditjaarplan op, dat wordt afgestemd met en goedgekeurd door de hoofddirectie. Hierna wordt dit auditjaarplan besproken met de directies van de verzekeraars en toegelicht in het Audit & Risk Committee van VvAA Groep.

Wijzigingen van het jaarplan stelt Internal Audit op eigen initiatief voor. Significante wijzigingen worden ter goedkeuring voorgelegd aan de hoofddirectie.

Internal Audit geeft invulling aan het auditplan door het plannen en uitvoeren van audits. Internal Audit adviseert op grond van haar bevindingen de hoofddirectie en het management (waaronder directies van de verzekeraars) over de versterking van de interne risicobeheersing. De uitkomsten van de uitgevoerde audits en de follow up van de actiepunten worden gerapporteerd aan de hoofddirectie, directies van de verzekeraars en de ARC door middel van de kwartaalrapportages of een samenvatting hiervan.

4.8. *Actuariële functie*

Omtrent de positionering, taken, verantwoordelijkheden en de invulling van de actuariële functie zijn nadere afspraken gemaakt die zijn vastgelegd in een charter. De actuariële functie brengt jaarlijks een actuariel rapport uit waarin zij verslag doet over haar werkzaamheden en voorts haar visie uitwerkt op de toereikendheid van de technische voorzieningen, de geschiktheid van de data en de gehanteerde modellen en voorts haar visie geeft op overige aspecten zoals premie- en herverzekeringsbeleid.

4.9. *Uitbesteding*

VvAA Schadeverzekeringen hanteert het beleid dat zij in geval van uitbesteding van werkzaamheden voldoende waarborgen verkrijgt voor het handhaven van een beheerste en integere bedrijfsvoering. Voordat wordt overgegaan tot uitbesteding, wordt altijd een afweging van de kosten die hiermee samenhangen, de vereiste kwaliteit, de benodigde kennis en ervaring en tijd. Daarnaast is van belang dat het operationele risico in geval van uitbesteding niet (onnodig) toeneemt. VvAA blijft volledig verantwoordelijk voor het uitbestede werkproces. Voor daadwerkelijke uitbesteding wordt steeds de toezichhoudende autoriteit hiervan op de hoogte gesteld.

Bij de start van en gedurende de uitbesteding, beoordeelt VvAA risico's op de volgende gebieden:

- Financiële soliditeit
- Integere bedrijfsvoering
- Reputatie
- Kwaliteit van dienstverlening
- Interne organisatie
- Vertrouwelijkheid van informatie
- Omgang met calamiteiten
- Beschikbaarheid van deskundig personeel
- Land van vestiging
- Continuïteit

In de schriftelijke overeenkomst van uitbesteding worden de aard, omvang, kwaliteit, tijdigheid, deskundigheid, informatievoorziening, eigendom van de gegevens, recht op controle en de verplichting tot nalevering van wet- en regelgeving overeengekomen.

VvAA controleert periodiek of de uitvoerder zich aan de overeenkomst houdt. In de schriftelijke overeenkomst wordt opgenomen wanneer en hoe vaak VvAA een audit zal uitvoeren. Per uitbesteding dient duidelijk te zijn welke key risk indicator of indicaties (KRI's) hieraan ten grondslag liggen.

Het uitbestedingsrisico maakt expliciet deel uit van de ORSA en significante uitbestedingsrisico's worden betrokken in het ORSA-proces.

4.10. *Overige belangrijke informatie*

In het bovenstaande hebben we alle belangrijke aspecten van ons governancestelsel toegelicht.

5. Risicoprofiel

5.1. Verzekeringstechnische risico's

De verzekeringstechnische risico's van VvAA Schadeverzekeringen bestaan uit de volgende risico's:

- Schade
 - Premie- en reserverisico
 - Vervalrisico
 - Catastroferisico
- Zorg
 - Zorgrisico vergelijkbaar met Levenrisico's
 - Zorgrisico's vergelijkbaar met Schaderisico's
 - Catastroferisico

Begripsbepaling

Het verzekeringstechnisch risico is het risico dat uitkeringen aan klanten niet gefinancierd kunnen worden vanuit premie- en/of beleggingsinkomsten als gevolg van onjuiste en/of onvolledige (technische) aannames en grondslagen bij de ontwikkeling en premiestelling van het product.

Verzekeringsrisico algemeen

Het sluiten van verzekeringen is de kernactiviteit van VvAA Schadeverzekeringen. Een polis die past binnen de gehanteerde normen, zou dus als zodanig geen onaanvaardbaar risico kunnen opleveren. Toch kunnen in het kader van de verzekeringsactiviteiten ongewenste en zelfs onaanvaardbare risico's ontstaan. Hierbij kan het verdienmodel op lange termijn niet houdbaar blijken. Als verzekeraar staan we bloot aan zowel mogelijke gebeurtenissen die plotsklaps optreden als aan mogelijke omstandigheden die tot geleidelijke erosie van de solvabiliteit leiden. Het verzekeringsrisico dat VvAA Schadeverzekeringen loopt, is inherent aan het uitoefenen van het verzekeringsbedrijf.

Herverzekering

Risico's overnemen van polishouders is het bedrijfsmodel van VvAA Schade. Deze risico's manifesteren zich zowel op de balans van VvAA Schadeverzekeringen (kapitaalsrisico) als in de winst- en verliesrekening (resultaatsrisico). Gezien haar ruime solvabiliteitspositie, is vanuit VvAA momenteel de reductie in resultaatsschommelingen de belangrijkste reden voor het inkopen van herverzekering.

Verzekeringstechnische risico's van VvAA Schadeverzekeringen

Voor de verzekeringstechnische risico's kan het risicoprofiel als volgt worden toegelicht. Dit risicoprofiel wordt weergegeven door middel van het kapitaalsbeslag onder Solvency II. Zie hiervoor ook hoofdstuk 7:

(x € 1.000)		31-12-2017		31-12-2016
Niet Leven risico		33.072		32.127
Diversificaties		-5.704		-5.862
Premie- en reserverisico		30.914		29.596
Vervalrisico		1.619		1.327
Catastrofe risico		6.243		7.066
Zorgrisico's		14.487		14.071
Diversificaties		-1.972		-2.511
Zorg risico-vergelijkbaar leven		13.253		12.366
<i>Diversificaties</i>	-948		-1.610	
<i>Invaliditeitsrisico</i>	13.237		12.317	
<i>Verval</i>	233		699	
<i>Langlevenrisico</i>	301		342	
<i>Herzieningsrisico</i>	430		618	
Zorg risico-vergelijkbaar niet-leven		865		951
<i>Diversificaties</i>	-104		-155	
<i>Premie- en reserverisico</i>	857		936	
<i>Vervalrisico</i>	112		170	
Zorgrisico- catastroferisico		2.341		3.265
Totaal verzekeringstechnisch risico		47.559		46.198

5.2. *Marktrisico*

VvAA Schadeverzekeringen loopt risico's in verband met de beweeglijkheid van financiële markten. Het allocatiebeleid is erop gericht om uitsluitend (meer) in de meer risicovolle beleggingscategorieën (zoals aandelen) te beleggen indien en voor zover het eigen vermogen hoger is dan de daaraan gestelde wettelijke eis. Het volledige bedrag van die beleggingen moet daarbij ook passen binnen het bedrag van de buffer aan eigen vermogen (boven het wettelijk vereiste bedrag). Zo is er voldoende eigen vermogen, zelfs als bijvoorbeeld aandelen extreem in waarde zouden dalen. De consequentie van het allocatiebeleid is dat de portefeuille in belangrijke mate belegd is in vastrentende waarden.

Begripsbepaling

Het marktrisico betreft het risico van veranderingen in de waarde van de beleggingsportefeuille als gevolg van wijzigingen in marktprijzen. Blootstelling aan marktrisico wordt gemeten aan de hand van de impact van schommelingen in de waarde van financiële variabelen zoals aandelenprijzen, rentestanden, vastgoedwaardes en valutakoersen.

Aandelenrisico

Aandelenrisico is de gevoeligheid van de waarde van activa, verplichtingen en financiële instrumenten voor veranderingen in het niveau of in de volatiliteit van de marktprijzen van aandelen.

Vastgoedrisico

Vastgoed risico is de gevoeligheid van de waarde van activa, verplichtingen en financiële instrumenten voor veranderingen in het niveau of in de volatiliteit van de marktprijzen van vastgoed.

Renterisico

Renterisico is de gevoeligheid van de waarde van activa, verplichtingen en financiële instrumenten voor veranderingen in de rentetermijnstructuur of in de volatiliteit van de rente.

Spreadrisico

Het spreadrisico vloeit voort uit de gevoeligheid van de waarde van beleggingen, verplichtingen en financiële instrumenten voor het niveau en de volatiliteit van kredietopslagen (credit spreads) boven de risicovrije rentetermijnstructuur.

Valutarisico

Het valutarisico is de gevoeligheid van de waarde van activa, verplichtingen en financiële instrumenten voor het niveau en de volatiliteit van valutakoersen.

Concentratierisico

Marktrisicoconcentraties zijn de extra risico's die een verzekerings- of herverzekeringsonderneming loopt hetzij door een gebrek aan diversificatie in de activaportefeuille hetzij door een sterke blootstelling aan het risico van wanbetaling van een enkele uitgever van effecten of een groep van verbonden uitgever. Het concentratierisico is gerelateerd aan de beleggingen in aandelen en spread en omvat niet de beleggingen die in het tegenpartijrisico zijn meegenomen.

Marktrisico's van VvAA Schadeverzekeringen

Voor de Marktrisico's kan het risicoprofiel als volgt worden toegelicht. Dit risicoprofiel wordt weergegeven door middel van het kapitaalsbeslag onder Solvency II. Zie hiervoor ook hoofdstuk 7:

Marktrisico (x € 1.000)	31-12-2017	31-12-2016
<i>Aandelenrisico</i>	21.093	17.880
<i>Vastgoedrisico</i>	1.913	0
<i>Renterisico</i>	0	2.714
<i>Spreadrisico</i>	2.802	3.773
<i>Valutarisico</i>	5.507	5.897
<i>Concentratierisico</i>	522	568
<i>Diversificatie</i>	-5.142	-7.392
Totaal Marktrisico's	26.695	23.440

5.3. Kredietrisico

VvAA Schadeverzekeringen hanteert voor het kredietrisico het begrip tegenpartijrisico. Het tegenpartij(krediet)risico is het risico van onvoorziene verliezen die het gevolg kunnen zijn van faillissement of verslechtering in de kredietwaardigheid van debiteuren of tegenpartijen bij herverzekeringsovereenkomsten, securitisaties, derivaten, hypotheke, hypotheekfondsen, tussenpersonen en andere posities voor zover die niet in de spread risk module zijn meegenomen.

Gevoeligheidsanalyse

Voor de kredietrisico's kan het risicoprofiel, aan de hand van de corresponderende kapitaalvereisten als volgt worden toegelicht:

Kredietrisico's (x € 1.000)	31-12-2017	31-12-2016
<i>Totaal type 1 exposures (liquide middelen, herverzekeraars)</i>	3.376	3.283
<i>Totaal type 2 exposures (verzekerden, hypotheke, overig)</i>	2.117	2.531
<i>Diversificatie</i>	-336	-368
Totaal Kredietrisico's	5.157	5.446

Onder de type 1 risico's vallen de liquide middelen en de herverzekeringsovereenkomsten van VvAA Schadeverzekeringen.

Deze Risico's zijn als volgt te classificeren naar rating van de tegenpartij:

Rating	2017	2016
AAA	0%	0%
AA	27%	32%
A	68%	37%
Lager dan A of geen rating	6%	31%

Onder de type 2 risico's zijn opgenomen de kapitaalsrisico's op hypotheekfondsen ter grootte van € 1,58 mln (2016: € 1,75 mln) De rest van het kapitaalbeslag van type 2 risico's (2017: € 0,53 mln; 2016: € 0,78 mln) betreft oninbaarheidsrisico's op vorderingen en overige activa.

5.4. Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico of verhandelbaarheidsrisico is het risico dat VvAA Schadeverzekeringen over onvoldoende middelen beschikt om aan de directe betalingsverplichtingen te voldoen.

5.5. Operationeel risico

Een operationeel risico is het risico van een (financieel) verlies dat zich voordoet als gevolg van inadequate of falende interne processen, personeel en systemen of externe gebeurtenissen. Tot het operationeel risico worden ook juridische risico's gerekend, maar niet risico's die voortvloeien uit strategische beslissingen en reputatierisico's. Het begrip operationeel risico binnen VvAA Schadeverzekeringen omvat de volgende risicocategorieën: juridische risico's, integriteitsrisico's, IT risico's, uitbestedingsrisico's en de operationele risico's.

Juridische risico's

Het risico dat als gevolg van het niet voldoen aan wet- en regelgeving door anderen of de eigen organisatie zelf er financiële schade ontstaat. VvAA Schadeverzekeringen heeft beperkt complexe verzekeringsproducten waardoor het juridische risico gering zal zijn. Voor het aanwezige juridische risico beschikt VvAA Schadeverzekeringen naast de kwalitatief en kwantitatief goede bezetting over een ervaren compliance die toeziet op de risico's. Daarnaast kan voor juridische ondersteuning gebruik gemaakt worden van de eigen afdeling juridische zaken. Ook draagt de interne auditor bij aan het toezien op de ontwikkelingen in de relevante wet- en regelgeving.

Integriteitsrisico's

Het risico dat de organisatie schade leidt als gevolg van integriteitsschending door medewerkers of klanten. VvAA heeft een analyse gemaakt van de voor haar relevante integriteitsrisico's. Als risicomatregelen is bijvoorbeeld beleid op het gebied van integriteit opgesteld, bestaat er een klokkenluidersregeling, is er meldplicht van nevenfuncties voor het management en de directies en leggen alle collega's de zogenaamde bankierseed af.

Voor het in kaart brengen van de Integriteitsrisico's is een Systematische Integriteits Risico Analyse uitgevoerd. De belangrijkste onderzochte risico's zijn:

- Witwassen en terrorisme financiering: dit is het risico dat de organisatie door criminelen wordt misbruikt. Om dit risico te mitigeren zijn passende maatregelen getroffen.
- Geschiktheid: dit is het risico dat leden van bestuur, directie of sleutelfunctionarissen individueel of als collectief niet aan de geschiktheidseisen voldoen. Ten aanzien van dit risico heeft VvAA Schadeverzekeringen de volgende passende maatregelen getroffen:
 - Pre-employment screening
 - Programma Permanente educatie

Frauderisico

Het risico dat er een opzettelijke handeling plaats vindt door één of meer personen uit de kring van het management, degenen belast met governance, het personeel of derden, waarbij gebruik wordt gemaakt van misleiding teneinde een onrechtmatig of onwettig (financieel) voordeel te behalen.

VvAA Schadeverzekeringen tracht dit risico te beperken door:

- Gebruik te maken van een gedragscode waarin ook sancties staan beschreven bij het plegen van fraude. Deze code dient door iedere medewerker ondertekend te worden.
- Een screeningsbeleid te hanteren bij aannahme van medewerkers.
- Functiescheidingen aan te brengen tussen operationele activiteiten en beleidsbepalende activiteiten.

- Een zichtbaar 4-ogen principe te hanteren bij fraudegevoelige processen zoals factuurcontrole, salarisbetaling, schade-uitkering en betalingsverkeer. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een schriftelijke vastlegging van de tekenbevoegdheid.
- Het onderhouden van een incidentenregister.

IT-risico's

Het risico op financiële schade die volgt uit het falen van de IT-infrastructuur, -continuïteit, -beveiliging of -beheersing. De IT-risico's worden gemitigeerd door streng functioneel en operationeel beheer op de primaire systemen. Tevens geldt op ingehuurde systemen de controles zoals vastgelegd in het uitbestedingsbeleid. Cybercrime heeft hierbij specifiek aandacht, niet alleen vanuit ICT en security, maar ook bij de directie en Raad van Commissarissen. VvAA Schadeverzekeringen heeft daarnaast een cyberverzekering afgesloten ter dekking van eventuele schade door cybercriminaliteit.

Uitbestedingsrisico's

VvAA Schadeverzekeringen definieert het uitbestedingsrisico als volgt: Risico's die verband houden met het door derden of groepsmaatschappijen, op structurele basis laten verrichten van werkzaamheden

- a) die deel uitmaken van of voortvloeien uit de met het leveren van de verzekeringsdiensten samenhangende bedrijfsprocessen,
- b) die deel uitmaken van wezenlijke bedrijfsprocessen ter ondersteuning daarvan.

Ten aanzien van uitbesteding aan derde partijen heeft VvAA Schadeverzekeringen de volgende maatregelen getroffen om de risico's tot een acceptabel niveau te mitigeren:

- Er wordt uitsluitend gewerkt met gerenommeerde instellingen. Er is een zorgvuldig selectieproces betreffende derde maatschappijen.
- Er worden met de derde maatschappijen uitbestedingsovereenkomsten overeengekomen
- De derde maatschappijen verkrijgen alleen toegang tot strikt noodzakelijke informatie
- Periodieke herbeoordeling van leveranciers.
- De samenwerking met expertisebureaus is op basis van ervaring. Specifieke schaden worden bij speciale expertisebureaus c.q. experts in opdracht gegeven.
- Expertiserapporten van derden worden altijd beoordeeld. Indien nodig wordt de expert gevraagd zijn werkzaamheden opnieuw uit te voeren. Bij herhaling kan de werkwijze met de expert worden besproken. Indien noodzakelijk wordt de samenwerking met het betreffende expertisebureau stopgezet.
- VvAA Schadeverzekeringen controleert eigenhandig de rapportages op bijzondere transacties.

Andere operationele risico's

Naast de hiervoor genoemde specifieke risicocategorieën zijn er andere operationele risico's, voortvloeiend uit inadequate of falende interne processen, personeel en systemen of externe gebeurtenissen. De riskmanager van VvAA Schadeverzekeringen houdt, als onderdeel van zijn coördinerende rol voor het volledige risicomanagement van VvAA Schadeverzekeringen, zicht op de operationele risico's van de onderneming. Ook de compliance officers en de security officer van VvAA Schadeverzekeringen hebben een belangrijke rol in het beheersen van de operationele risico's. Een bijzonder aspect van risicobeheersing wordt gevormd door de maatregelen rond de financiële verslaglegging. Juiste verslaglegging is essentieel om goede sturing aan de organisatie te kunnen geven.

Incidenten

Dit risico wordt gedefinieerd als het risico dat een intern en/of extern incident leidt tot (on)herstelbare reputatieschade. VvAA Schadeverzekeringen heeft om dit risico te mitigeren de volgende maatregelen getroffen:

- Een opgesteld incidentenregister, hierbij wordt ook vastgelegd op welke wijze opvolging wordt gegeven aan een incident.

- Een schaderegelingsbeleid opgesteld om passende navolging te kunnen geven aan mogelijke incidenten.

6. Financiële positie van VvAA Schadeverzekeringen N.V. op Solvency II grondslagen

6.1. Solvency II balans

In deze paragraaf worden de balansposities van VvAA Schadeverzekeringen weergegeven. Deze zijn opgesteld op basis van de balans in de commerciële jaarrekening van VvAA Schadeverzekeringen, welke is opgesteld op basis van de grondslagen uit BW2 Titel 9 en de van toepassing zijnde Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Onder Solvency II regelgeving wordt een andere presentatie vereist dan in de jaarrekening wordt gehanteerd. De correcties zijn opgenomen in de kolom herrubricering. Daarnaast worden aanpassingen gemaakt voor onderdelen welke onder Solvency II regelgeving een andere waardering kennen dan in de jaarrekening wordt toegepast. De correcties hieruit zijn opgenomen in de kolom herwaardering.

In € 1.000	Jaarrekening	Herrubricering	Herwaardering	Solvency II	Solvency II 2016
ACTIVA					
Beleggingen voor eigen rekening					
Obligaties	74.888	1.363	6.645	82.896	95.567
Beleggingsfondsen	99.806	-	-	99.806	90.296
Overige beleggingen	412	-	6	418	3.628
Totaal beleggingen	175.106	1.363	6.651	183.120	189.491
Vorderingen					
Depots naar cedenten	33.693	-	-171	33.522	30.458
Directe verzekering	4.749	-	-	4.749	5.774
Herverzekerders	-	19.234	708	19.942	22.501
Overige vorderingen	2.444	-	-	2.444	1.640
Totaal vorderingen	40.886	19.234	537	60.657	60.373
Overige activa					
Liquide middelen	44.846	-91	-	44.755	21.663
Overige activa	1.642	-1.301	-	341	428
Totaal overige activa	46.488	-1.392	-	45.096	22.091
Totaal Activa	262.480	19.205	7.188	288.873	271.955
PASSIVA					
Technische voorzieningen voor schade					
Best estimate	PM	152.398	19.234	-48.684	122.948
Risk Margin	PM				6.178
Technische voorzieningen zorg gelijk schade					
Best estimate	PM			835	835
Risk Margin	PM				699
Technische voorzieningen zorg gelijk leven					
Best estimate	PM			33.938	33.938
Risk Margin	PM				31.975
Belastinglatentie					
		2.061	-	5.282	7.343
Overige schulden					
		4.589	-29	-38	4.522
Totaal passiva		159.048	19.205	-8.667	169.586
Activa boven Passiva		103.432	-	15.855	111.106

6.2. Informatie over de waardering van activa

Beleggingen

In € 1.000	Jaarrekening	Herrubricering	Herwaardering	Solvency II	Solvency II 2016
Beleggingen voor eigen rekening					
Obligaties	74.888	1.363	6.645	82.896	95.567
Beleggingsfondsen	99.806	-	-	99.806	90.296
Overige beleggingen	412	-	6	418	3.628
Totaal beleggingen	175.106	1.363	6.651	183.120	189.491

De beleggingen worden in de jaarrekening gewaardeerd tegen actuele waarde. Deze waarderingmethode is overeenkomstig de Solvency II grondslagen.

Vorderingen

In € 1.000	Jaarrekening	Herrubricering	Herwaardering	Solvency II	Solvency II 2016
Vorderingen					
Depots naar cedenten	33.693	-	-171	33.522	30.458
Directe verzekering	4.749	-	-	4.749	5.774
Herverzekerders	-	19.234	708	19.942	22.501
Overige vorderingen	2.444	-	-	2.444	1.640
Totaal Vorderingen	40.886	19.234	537	60.657	60.373

De vorderingen uit directe verzekeringen betreffen de nog te ontvangen verzekeringspremies. Alle vorderingen hebben een looptijd van korter dan een jaar. De vordering uit herverzekering wordt in de statutaire jaarrekening gesaldeerd gepresenteerd onder de technische voorziening. Onder Solvency II wordt deze afzonderlijk aan de activa-zijde van de balans gepresenteerd.

Overige activa

In € 1.000	Jaarrekening	Herrubricering	Herwaardering	Solvency II	Solvency II 2016
Overige activa					
Liquide middelen	44.846	-91	-	44.755	21.663
Overige activa	1.642	-1.301	-	341	428
Totaal overige activa	46.488	-1.392	-	45.096	22.091

Liquide middelen

De liquide middelen worden opgenomen tegen nominale waarde.

Overige activa

De vorderingen en overige activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde, rekening houdend met een voorziening voor eventuele oninbaarheid. Omdat de vorderingen allen een kortlopend karakter hebben, wordt deze benadering tevens als adequaat beoordeeld voor toepassing op de Solvency II balans.

6.3. Informatie over de waardering van technische voorzieningen

In € 1.000	Jaarrekening	Herrubricering	Herwaardering	Solvency II	Solvency II 2016	
Technische voorzieningen voor schade		152.398	19.234	-48.684	122.948	123.723
Best estimate	PM				116.770	117.149
Risk Margin	PM				6.178	6.574
Technische voorzieningen zorg gelijk schade	PM			835	835	424
Best estimate	PM				699	262
Risk Margin	PM				136	162
Technische voorzieningen zorg gelijk leven	PM			33.938	33.938	27.911
Best estimate	PM				31.975	25.962
Risk Margin	PM				1.963	1.949
Totaal Technische voorzieningen		152.398	19.234	-13.911	157.721	152.058

In de Solvency II rapportage zijn andere waarderingsgrondslagen toegepast dan in de statutaire jaarrekening. De waarderingsgrondslagen onder Solvency II zijn nader uitgewerkt in onder meer:

- Gedelegeerde verordening EU 2015/35 van 10 oktober 2014, Hoofdstuk 3 – Voorschriften voor de technische voorzieningen
- EIOPA BoS-14/166 NL – Richtsnoeren voor de waardering van technische voorzieningen

De herrubricering van € 19,2 mln betreft de herverzekeringsclaims. Zoals ook in paragraaf 6.2 staat beschreven, staan in de jaarrekening de netto verzekeringsverplichtingen op de balans waarin de claims van VvAA Schadeverzekeringen op haar herverzekerders zijn gesaldeerd met de claims van de polishouders op VvAA Schadeverzekeringen. Op de Solvency II balans is voorgescreven dat uitsluitend de bruto verzekeringsverplichtingen aan de polishouders aan de debetzijde worden vermeld en de herverzekeringsclaims van VvAA op haar herverzekerders aan de creditzijde.

Belangrijke verschillen met de waardering van de voorzieningen in de jaarrekening zijn onder meer:

- het elimineren van eventuele prudentie in de vaststelling;
- de voorgeschreven wijze van disconteren;
- de berekening van een risicomarge.

Discontering

Discontering van de toekomstige kasstromen vindt plaats tegen de risicovrije rentecurve zoals deze maandelijks door EIOPA wordt gepubliceerd en zoals bepaald is in artikel 43 en verder van de Gedelegeerde verordening Solvency II (2015/35). Het grootste deel van de verzekeringsverplichtingen heeft een resterende looptijd korter dan 20 jaar. Onzekerheden omtrent de Ultimate Forward Rate (UFR), als onderdeel van de risicovrije rentecurve, zijn nauwelijks relevant voor VvAA Schade omdat deze uitsluitend effect hebben op verwachte kasstromen die meer dan 20 jaar in de toekomst liggen.

Er is gekozen om gebruik te maken van de volatility adjustment, omdat dit goed past bij het karakter van de beleggingen die VvAA Schadeverzekeringen tegenover haar verplichtingen aanhoudt.

Berekening risicomarge

De risicomarge wordt onder Solvency II zodanig bepaald dat de waarde van de technische voorzieningen gelijk is aan het bedrag dat verzekerings- en herverzekeringsondernemingen naar verwachting zouden vragen voor de overname en de nakoming van de verzekerings- en herverzekeringsverplichtingen (Solvency II Richtlijn artikel 77lid 3).

6.4. Informatie over de waardering van andere verplichtingen

Belastinglatentie

In € 1.000	Jaarrekening	Herrubricering	Herwaardering	Solvency II	Solvency II 2016
Belastinglatentie	2.061	-	5.282	7.343	6.968

De voorziening voor belastingen betreft latent verschuldigde winstbelasting als gevolg van een tijdelijk verschil tussen de bedrijfseconomische en fiscale waardering van materiële vaste activa, alsmede de fiscale egalisatiereserve conform "Besluit winstbepaling en reserves verzekeraar 2001", berekend tegen 25%.

Verschillen in de waardering van de technische voorzieningen, beleggingen en andere activa zorgen voor een toename van de voorziening voor latente belastingverplichtingen zoals opgenomen op de Solvency II balans.

Er is sprake van een kabinetsvoornemen om de vennootschapsbelasting te verlagen naar 21%. Zolang nog geen sprake is van wetgeving is de 25% berekening van de latentie het enige juiste percentage. VvAA Schadeverzekeringen heeft al onderzoek gedaan naar de impact van een eventuele verlaging van de latente belastingen naar 21%. Naast een daling van de belastinglatentie en een stijging van het eigen vermogen is er ook impact op de solvabiliteitsvereiste (door daling van fiscale compensatie). De impact op de ratio zou een daling betekenen van ongeveer 3%.

Overige schulden

In € 1.000	Jaarrekening	Herrubricering	Herwaardering	Solvency II	Solvency II 2016
Overige schulden	4.589	-29	-38	4.522	1.823

De kortlopende schulden worden gewaardeerd op nominale waarde

6.5. Overige materiële informatie

Er zijn geen bijzondere zaken te melden met betrekking tot de Solvency II waardering, waarvan de impact mogelijk materiële consequenties zouden kunnen hebben.

7. Kapitaalbeheer

7.1. Hoofdpijnen van het kapitaalbeleid

In het kapitaalbeleid van VvAA Schadeverzekeringen zijn de hoofdpijnen uitgewerkt met betrekking tot de minimaal gewenste (norm-)solvabiliteit. Deze is bepaald op 150% van de wettelijke solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR). Aan de 150% eis liggen diverse doelstellingen en overwegingen ten grondslag. Deze overwegingen zijn onder meer:

- het streven om altijd boven de interne en externe interventiegrenzen te blijven;
- vertrouwen uitstralen naar de klanten van de verzekeraar;
- vertrouwen uitstralen naar de toezichhouders; en
- de beperkte mogelijkheid voor VvAA Groep om extern kapitaal te verkrijgen.

In het kapitaalbeleid wordt voorts ingegaan op de mogelijkheden van de verzekeraar om risico's te verminderen en eventueel extra kapitaal aan te trekken, mochten de interne interventiegrenzen worden bereikt.

7.2. De solvabiliteit van VvAA Schadeverzekeringen

De solvabiliteit van VvAA Schadeverzekeringen is in 2017 toegenomen tot 250%. De ontwikkeling van de solvabiliteit kan als volgt worden toegelicht:

(x € 1.000)	31-12-2017	31-12-2016	Ontwikkeling
Beschikbaar eigen vermogen	119.287	111.106	+7%
Solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR)	47.692	46.739	-0%
Solvabiliteit	250%	238%	+12%punt

De stijging in de solvabiliteit is hoofdzakelijk veroorzaakt door groei van het eigen vermogen. Met het realiseren van jaarlijkse contractverlengingen stijgt het eigen vermogen. Daarnaast hadden ook de gerealiseerde resultaten op beleggingen een positief effect op het eigen vermogen.

VvAA maakt gebruik van de overgangmaatregel aandelenrisico. Hierbij mogen beleggingen in bezit voor 1 januari 2016 tegen een lager risico worden meegenomen. Indien de overgangmaatregel aandelen niet toegepast zou zijn, zou het SCR percentage ultimo 2017 245% bedragen (ultimo 2016: 228%). Doordat deze overgangmaatregel geleidelijk wordt afgebouwd, neemt de SCR jaarlijks toe, tot 1 januari 2023. Daarnaast stijgt de SCR wanneer aandelen worden verkocht die in bezit waren op of voor 1 januari 2016. In 2017 heeft dit plaatsgevonden.

7.3. De ontwikkeling van de SCR en de MCR

(x € 1.000)	31-12-2017	31-12-2016	Ontwikkeling
<i>Solvabiliteitskapitaalsvereiste</i>	47.692	46.739	+2%
<i>Minimum kapitaalsvereiste</i>	21.216	21.033	+1%
<i>Verzekeringstechnische risico's (zie 5.1)</i>	47.559	46.198	+3%
<i>Schaderisico's</i>	33.072	32.127	+3%
<i>Zorgrisico's</i>	14.487	14.071	+3%
<i>Marktrisico's (zie 5.2)</i>	26.695	23.440	+14%
<i>Aandelenrisico</i>	21.093	17.880	+18%
<i>Vastgoedrisico</i>	1.913	0	+100%
<i>Renterisico</i>	0	2.714	-100%
<i>Spreadrisico</i>	2.802	3.773	-26%
<i>Valutarisico</i>	5.507	5.897	-7%
<i>Concentratierisico</i>	522	568	-8%
<i>Diversificatie</i>	-5.142	-7.392	-30%
<i>Tegenpartijrisico's</i>	5.157	5.446	-5%
<i>Operationele risico's</i>	3.668	3.639	+1%
<i>Fiscale compensaties</i>	-10.331	-8.162	+27%
<i>Diversificatie</i>	-25.057	-23.822	+5%

Toelichting op de ontwikkeling van de solvabiliteitskapitaalseis

De solvabiliteitskapitaalseis is in 2017 met 2% toegenomen. De solvabiliteitseis is risicogebaseerd en daarmee een weerspiegeling van de financiële risico's die door middel van de standaardformule worden berekend. In de ORSA heeft VvAA Groep de toepasbaarheid van deze standaardformule nader geanalyseerd en geschikt bevonden

De verzekeringstechnische risico's – de belangrijkste component van de kapitaalseis voor VvAA Schadeverzekeringen – zijn licht gestegen, in lijn met de ontwikkelingen in de portefeuille. Daarnaast zijn de marktrisico's met 14% gestegen. Desondanks is de stijging van de kapitaalseis beperkt. De oorzaak hiervan is terug te voeren op de fiscale compensaties die gestegen zijn. VvAA Schadeverzekeringen stelt zich momenteel op het standpunt dat in de fiscale compensaties geen gebruik wordt gemaakt van toekomstige winsten. Door een goed fiscaal resultaat over 2017 is de vennootschapsbelasting, die gebruikt kan worden als compensatie verruimd in de Solvency II berekening van 2017.

Verzekeringstechnische risico's

Het zorgrisico is toegenomen door een toename van de Best Estimate voorzieningen binnen de arbeidsongeschiktheidsportefeuille.

De toename van het schaderisico wordt verklaard door de verhoging van het premievolume en de netto best estimate voorzieningen ten opzichte van ultimo 2016.

Marktrisico's

De aandelenrisico's zijn gestegen doordat, naast gestegen aandelenkoersen, het effect van de overgangsmaatregel sterk verminderd is door ruilingen in de portefeuille aandelenfondsen (op geruilde fondsen is de overgangsmaatregel niet van toepassing), zoals blijkt uit onderstaand overzicht:

(x € 1.000)	31-12-2016	31-12-2016	Ontwikkeling
Aandelenrisico zonder overgangsmaatregel	22.484	20.627	+9%
Kortingen op basis van de SII overgangsmaatregelen	-1.391	-2.747	-49%
Gepresenteerd aandelenrisico	21.093	17.880	+18%

Hieruit mag geconcludeerd worden dat de voordelen van de overgangsmaatregel afnemen. De gestegen aandelenrisico's van de aandelen zonder de overgangsmaatregelen zijn met name toe te schrijven aan in 2017 gestegen koersen.

7.4. De structuur, het bedrag en de kwaliteit van het eigen vermogen

Het beschikbare eigen vermogen is als volgt samengesteld:

In € 1.000	31-12-2017	31-12-2016
Aandelenkapitaal	91	91
Reconcliatiereseve	119.196	111.015
Eigen Vermogen in Solvency II	119.287	111.106

Het eigen vermogen op Solvency II grondslagen staat geheel ter beschikking van de vennootschap. Er is geen sprake van aanvullende vermogenscomponenten zoals garanties, toezeggingen of niet volgestort kapitaal. Het volledige vermogen bestaat daarom uit Tier 1 kapitaal. De hoogste kwalificatie van het eigen vermogen. Er zijn geen besluiten tot uitkering van dividend genomen of anderszins besluiten genomen die tot afname van het beschikbare vermogen leiden. Het gehele eigen vermogen is derhalve beschikbaar en komt in aanmerking ter dekking van de kapitaalvereisten en ter dekking van de verzekeringsverplichtingen.

De vereiste solvabiliteit op basis van Solvency II (Wft) bedraagt € 47,7 mln.

De aanwezige solvabiliteit over 2017 bedraagt € 119,3 mln. De gewenst geachte solvabiliteit onder Solvency II is 150% van de SCR. Dit zou worden bereikt bij:

- een stijging van de solvabiliteitskapitaalvereiste naar € 79,5 mln (+€ 31,8 mln)
- een daling van het eigen vermogen naar € 71,6 mln (- € 47,7 mln).

7.5. *Overige gegevens*

Er zijn geen overige belangrijke aandachtspunten rondom het eigen vermogen en de kapitaalsvereisten.

Afkortingenlijst

DNB	De Nederlandsche Bank
EIOPA	European Insurance and Occupational Pensions Authority
MCR	Minimum Capital Requirement
ORSA	Own Risk & Solvency Assessment
RBB	Regeling Beheerst Beloningsbeleid Wft 2014
RVC	Raad van Commissarissen
SCR	Solvency Capital Requirement: Solvabiliteitskapitaalsvereiste
SFCR	Solvency & Financial Condition Report
UFR	Ultimate Forward Rate

Bijlagen

Openbaar te maken staten

Uitvoeringsverordening 2015/2452 bevat technische uitvoeringsnormen met betrekking tot de procedures, vormgeving en templates van de SFCR. In artikel 4 van deze uitvoeringsverordening ligt vast dat er een aantal staten openbaar dienen te worden gemaakt in de SFCR. In de SFCR wordt over het algemeen de volledige kwantitatieve inhoud van deze staten al getoond en toegelicht. Desalniettemin neemt VvAA Schadeverzekeringen de staten zoals zij opgestuurd zijn naar de DNB in deze bijlage op, om zo rekenschap te geven aan hetgeen is vastgelegd in de uitvoeringsverordening. De staten die in Artikel 4 benoemd worden zijn:

Staatnummer	Omschrijving	Van toepassing voor VvAA Schadeverzekeringen
S.02.01	Balans op Solvency II grondslagen	Ja
S.05.01	Premies, schades en kosten per branche	Ja
S.05.02	Premies, schades en kosten per land	Ja
S.12.01	Technische voorzieningen Levenbedrijf	Ja, vanwege Zorg vergelijkbaar Leven
S.17.01	Technische voorzieningen schadebedrijf	Ja
S.19.01.21	Schadedriehoeken	Ja
S.22.01	Langetermijngarantie- en overgangsmatregelen	Ja
S.23.01	Eigen Vermogen op Solvency II grondslagen	Ja
S.25.01	Solvabiliteitskapitaalsvereiste	Ja
S.28.01	Minimum Kapitaalsvereiste	Ja

S.02.01

		Solvency II value	Statutory accounts
		C0010	C0020
Assets			
Goodwill	R0010		
Deferred acquisition costs	R0020		
Investments (other than assets held for index-linked and unit-linked contracts)	R0070	182702542,00	174694128,00
Property (other than for own use)	R0080		
Holdings in related undertakings, including participations	R0090		
Bonds	R0130	82896437,00	74888023,00
Government Bonds	R0140	41403992,00	37853985,00
Corporate Bonds	R0150	41492445,00	37034038,00
Structured notes	R0160		
Collateralised securities	R0170		
Collective Investments Undertakings	R0180	99806105,00	99806105,00
Loans and mortgages	R0230	417688,00	412152,00
Loans on policies	R0240		
Loans and mortgages to individuals	R0250	417688,00	412152,00
Other loans and mortgages	R0260		
Reinsurance recoverables from:	R0270	19942327,00	19233986,00
Non-life and health similar to non-life	R0280	19942327,00	19233986,00
Non-life excluding health	R0290	19938570,00	19233986,00
Health similar to non-life	R0300	3757,00	
Life index-linked and unit-linked	R0340		
Deposits to cedants	R0350	33522115,00	33692850,00
Insurance and intermediaries receivables	R0360		
Reinsurance receivables	R0370		
Receivables (trade, not insurance)	R0380	2443737,00	2443737,00
Own shares (held directly)	R0390		
Amounts due in respect of own fund items or initial fund called up but not yet paid in	R0400		
Cash and cash equivalents	R0410	44822844,00	44846487,00
Any other assets, not elsewhere shown	R0420	5021382,00	6390305,00
Total assets	R0500	288872635,00	281713645,00
Liabilities			
Technical provisions – non-life	R0510	123782810,00	171631374,00
Technical provisions – non-life (excluding health)	R0520	122947626,00	
Technical provisions calculated as a whole	R0530		
Best Estimate	R0540	116769938,00	
Risk margin	R0550	6177688,00	
Technical provisions - health (similar to non-life)	R0560	835184,00	
Technical provisions calculated as a whole	R0570		
Best Estimate	R0580	698938,00	
Risk margin	R0590	136246,00	
Technical provisions - life (excluding index-linked and unit-linked)	R0600	33937741,00	
Technical provisions - health (similar to life)	R0610	33937741,00	
Technical provisions calculated as a whole	R0620		
Best Estimate	R0630	31975216,00	
Risk margin	R0640	1962525,00	
Deferred tax liabilities	R0780	7342379,00	2060977,00
Derivatives	R0790		
Debts owed to credit institutions	R0800		
Financial liabilities other than debts owed to credit institutions	R0810		
Insurance & intermediaries payables	R0820	333086,00	333086,00
Reinsurance payables	R0830		
Payables (trade, not insurance)	R0840	748278,00	757709,00
Subordinated liabilities	R0850		
Subordinated liabilities not in Basic Own Funds	R0860		
Subordinated liabilities in Basic Own Funds	R0870		
Any other liabilities, not elsewhere shown	R0880	3441844,00	3497641,00
Total liabilities	R0900	169586138,00	178280787,00
Excess of assets over liabilities	R1000	119286497,00	103432858,00

S.05.01.01.02

S.05.01.01.02											
Life											
			Line of Business for: life insurance obligations					Life reinsurance obligations			
			Health insurance	Insurance with profit participation	Index-linked and unit-linked insurance	Other life insurance	Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to health insurance obligations	Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to insurance obligations other than health insurance obligations	Health reinsurance	Life-reinsurance	Total
			C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300
Premiums written											
Gross	R1410	19073508,00									19073508,00
Reinsurers' share	R1420										
Net	R1500	19073508,00									19073508,00
Premiums earned											
Gross	R1510	19073508,00									19073508,00
Reinsurers' share	R1520										
Net	R1600	19073508,00									19073508,00
Claims incurred											
Gross	R1610	15813212,00									15813212,00
Reinsurers' share	R1620										
Net	R1700	15813212,00									15813212,00
Changes in other technical provisions											
Gross	R1710										
Reinsurers' share	R1720										
Net	R1800										
Expenses incurred											
Administrative expenses	R1900	2402027,66									2402027,66
Administrative expenses											
Gross	R1910	124809,57									124809,57
Reinsurers' share	R1920										
Net	R2000	124809,57									124809,57
Investment management expenses											
Gross	R2010										
Reinsurers' share	R2020										
Net	R2100										
Claims management expenses											
Gross	R2110	2143454,00									2143454,00
Reinsurers' share	R2120										
Net	R2200	2143454,00									2143454,00
Acquisition expenses											
Gross	R2210	32848,73									32848,73
Reinsurers' share	R2220										
Net	R2300	32848,73									32848,73
Overhead expenses											
Gross	R2310	100915,36									100915,36
Reinsurers' share	R2320										
Net	R2400	100915,36									100915,36
Other expenses											
Gross	R2500										
Reinsurers' share	R2510										
Net	R2600										
Total expenses											
Gross	R2600	2402027,66									2402027,66
Total amount of surrenders											
Gross	R2700										

S.12.01

S.12.01.01.01			
Life and Health SLT Technical Provisions			
		Health reinsurance (reinsurance accepted)	Total (Health similar to life insurance)
		C0200	C0210
Technical provisions calculated as a whole	R0010		
Total Recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default associated to TP calculated as a whole	R0020		
Technical provisions calculated as a sum of BE and RM			
Best Estimate			
Gross Best Estimate	R0030	31975216,000	31975216,000
Total recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re before the adjustment for expected losses due to counterparty default	R0040		
<i>Recoverables from reinsurance (except SPV and Finite Re) before adjustment for expected losses</i>	R0050		
<i>Recoverables from SPV before adjustment for expected losses</i>	R0060		
<i>Recoverables from Finite Re before adjustment for expected losses</i>	R0070		
Total Recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default	R0080		
Best estimate minus recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re	R0090	31975216,000	31975216,000
Risk Margin	R0100	1962525,000	1962525,000
Amount of the transitional on Technical Provisions			
Technical Provisions calculated as a whole	R0110		
Best estimate	R0120		
Risk margin	R0130		
Technical provisions - total	R0200	33937741,000	33937741,000
Technical provisions minus recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re - total	R0210	33937741,000	33937741,000
Best Estimate of products with a surrender option	R0220		-581500,000
Gross BE for Cash flow			
Cash out-flows			
<i>Future guaranteed and discretionary benefits</i>	R0230	48722130,000	
<i>Future guaranteed benefits</i>	R0240		
<i>Future discretionary benefits</i>	R0250		
<i>Future expenses and other cash out-flows</i>	R0260	3287082,000	3287082,000
Cash in-flows			
<i>Future premiums</i>	R0270	20033995,000	20033995,000
<i>Other cash in-flows</i>	R0280		
Percentage of gross Best Estimate calculated using approximations	R0290		
Surrender value	R0300		
Best estimate subject to transitional of the interest rate	R0310		
Technical provisions without transitional on interest rate	R0320		
Best estimate subject to volatility adjustment	R0330	25385451,000	25385451,000
Technical provisions without volatility adjustment and without others transitional measures	R0340	27377394,000	27377394,000
Best estimate subject to matching adjustment	R0350		
Technical provisions without matching adjustment and without all the others	R0360		

S.19.01

Gross Claims Paid (non-cumulative)		Development year (actual amount)																Current year, sum of years (cumulative)		
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15 & +	In Current year	Sum of years (cumulative)		
	CO10	CO20	CO30	CO40	CO50	CO60	CO70	CO80	CO90	CO10	CO11	CO12	CO13	CO14	CO15	CO16	CO170	CO180		
Prior																				
N1	13,609,358	3,458,392	1,476,391	666,641	513,065	406,391	446,393	391,135	184,869	163,051	478,471	13,647	314,033	15,129	39,395	-	50,728	50,728	31,728	
N2	13,839,736	3,488,972	1,472,858	702,403	528,200	405,746	450,408	393,163	220,165	131,007	78,552	61,378	213,937	83,250	-	-	83,250	83,250	21,846,811	
N3	14,739,544	3,758,097	1,722,858	862,320	463,565	560,748	363,638	777,890	250,936	967,077	78,692	266,341	9,189	-	-	-	9,189	9,189	24,388,317	
N4	14,544,382	5,029,926	1,415,874	1,204,996	1,091,339	894,571	418,922	699,069	645,936	338,371	1,210,124	163,610	-	-	-	-	163,610	163,610	27,500,090	
N5	17,140,976	5,263,396	3,348,500	988,212	1,016,938	955,627	399,456	965,201	511,100	401,998	66,548	-	-	-	-	-	66,548	66,548	28,600,612	
N6	18,653,203	6,102,849	1,792,937	1,346,408	1,408,785	990,192	847,015	1,137,737	226,027	622,834	-	-	-	-	-	-	622,834	622,834	33,199,477	
N7	22,301,897	6,479,483	2,569,396	1,902,884	1,594,231	1,999,995	492,299	-	-	-	-	-	-	-	-	-	492,299	492,299	37,288,559	
N8	21,624,137	6,282,452	2,482,328	1,817,386	1,724,945	877,931	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	877,931	877,931	34,848,209	
N9	24,443,329	7,292,699	2,693,033	2,350,034	1,731,951	2,947,251	1,643,358	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,643,358	1,643,358	38,536,066	
N10	25,976,632	7,586,977	3,188,560	2,007,943	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,731,951	1,731,951	39,536,066	
N11	24,396,754	8,148,195	4,072,135	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,007,943	2,007,943	36,757,113	
N12	22,937,674	7,249,843	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,072,135	4,072,135	36,615,084	
N	20,139,640	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,249,843	7,249,843	30,182,517	
Total																	20,139,640	20,139,640	483,240,166	
Gross undiscouted Best Estimate Claims Provisions																				
Prior																				
N1																				
N2																				
N3																				
N4																				
N5																				
N6																				
N7																				
N8																				
N9																				
N10																				
N11																				
N12																				
N																				
Total																				

S.22.01

S.22.01.01.01											
Impact of long term guarantees measures and transitionals											
Impact of the LTG measures and transitionals (Step-by-step approach)											
		Amount with Long Term Guarantee measures and transitionals	Without transitional on technical provisions	Impact of transitional on technical provisions	Without transitional on interest rate	Impact of transitional on interest rate	Without volatility adjustment and without others transitional measures	Impact of volatility adjustment set to zero	Without matching adjustment and without all the others	Impact of matching adjustment set to zero	Impact of all LTG measures and transitionals
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100
Technical provisions	R0010	157720551,00	157720551,00		157720551,00		157902495,00	181944,00	157902495,00		181944,00
Basic own funds	R0020	119286497,00	119286497,00		119286497,00		119144899,00	-141598,00	119144899,00		-141598,00
Excess of assets over liabilities	R0030	119286497,00	119286497,00		119286497,00		119144899,00	-141598,00	119144899,00		-141598,00
Restricted own funds due to ring-fencing and matching portfolio	R0040										
Eligible own funds to meet SCR	R0050	119286497,00	119286497,00		119286497,00		119144899,00	-141598,00	119144899,00		-141598,00
Tier 1	R0060	119286497,00	119286497,00		119286497,00		119144899,00	-141598,00	119144899,00		-141598,00
Tier 2	R0070										
Tier 3	R0080										
SCR	R0090	47691619,81	47691620,00		47691620,00		47720995,00	29375,00	47720995,00		29375,00
Eligible own funds to meet MCR	R0100	119286497,00	119286497,00		119286497,00		119144899,00	-141598,00	119144899,00		-141598,00
Minimum Capital Requirement	R0110	21216364,22	21216364,00		21216364,00		21230941,00	14577,00	21230941,00		14577,00

S.23.01

S.23.01.01.01							
Own funds							
			Total C0010	Tier 1- unrestricted C0020	Tier 1- restricted C0030	Tier 2 C0040	Tier 3 C0050
Basic own funds before deduction for participations in other financial sector as foreseen in article 68 of Delegated Regulation 2015/35							
Ordinary share capital (gross of own shares)	R0010		90800,00	90800,00			
Share premium account related to ordinary share capital	R0030						
Initial funds, members' contributions or the equivalent basic own - fund item for mutual and mutual-type undertakings	R0040						
Subordinated mutual member accounts	R0050						
Surplus funds	R0070						
Preference shares	R0090						
Share premium account related to preference shares	R0110						
Reconciliation reserve	R0130		119195697,00	119195697,00			
Subordinated liabilities	R0140						
An amount equal to the value of net deferred tax assets	R0160						
Other own fund items approved by the supervisory authority as basic own funds not specified above	R0180						
Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds							
Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds	R0220						
Deductions							
Deductions for participations in financial and credit institutions	R0230						
Total basic own funds after deductions	R0290		119286497,00	119286497,00			
Ancillary own funds							
Unpaid and uncalled ordinary share capital callable on demand	R0300						
Unpaid and uncalled initial funds, members' contributions or the equivalent basic own fund item for mutual and mutual - type undertakings, callable on demand	R0310						
Unpaid and uncalled preference shares callable on demand	R0320						
A legally binding commitment to subscribe and pay for subordinated liabilities on demand	R0330						
Letters of credit and guarantees under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC	R0340						
Letters of credit and guarantees other than under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC	R0350						
Supplementary members calls under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC	R0360						
Supplementary members calls - other than under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC	R0370						
Other ancillary own funds	R0390						
Total ancillary own funds	R0400						
Available and eligible own funds							
Total available own funds to meet the SCR	R0500		119286497,00	119286497,00			
Total available own funds to meet the MCR	R0510		119286497,00	119286497,00			
Total eligible own funds to meet the SCR	R0540		119286497,00	119286497,00			
Total eligible own funds to meet the MCR	R0550		119286497,00	119286497,00			
SCR	R0580		47691619,81				
MCR	R0600		21216364,22				
Ratio of Eligible own funds to SCR	R0620		250,12%				
Ratio of Eligible own funds to MCR	R0640		562,24%				
S.23.01.01.02							
Reconciliation reserve							
Reconciliation reserve							
Excess of assets over liabilities	R0700		119286497,00				
Own shares (held directly and indirectly)	R0710						
Foreseeable dividends, distributions and charges	R0720						
Other basic own fund items	R0730		90800,00				
Adjustment for restricted own fund items in respect of matching adjustment portfolios and ring fenced funds	R0740						
Reconciliation reserve	R0760		119195697,00				
Expected profits							
Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Life business	R0770						
Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Non-life business	R0780		4298815,00				
Total Expected profits included in future premiums (EPIFP)	R0790		4298815,00				

S.25.01

S.25.01.01.01					
Basic Solvency Capital Requirement					
			Net solvency capital requirement	Gross solvency capital requirement	Allocation from adjustments due to RFF and Matching adjustments portfolios
			C0030	C0040	C0050
Market risk	R0010		26694682,64	26694682,64	
Counterparty default risk	R0020		5157344,88	5157344,88	
Life underwriting risk	R0030				
Health underwriting risk	R0040		14486640,37	14486640,37	
Non-life underwriting risk	R0050		33072243,44	33072243,44	
Diversification	R0060		-25056674,27	-25056674,27	
Intangible asset risk	R0070				
Basic Solvency Capital Requirement	R0100		54354237,05	54354237,05	
S.25.01.01.02					
Calculation of Solvency Capital Requirement					
			Value		
			C0100		
Adjustment due to RFF/MAP nSCR aggregation	R0120				
Operational risk	R0130		3667954,75		
Loss-absorbing capacity of technical provisions	R0140				
Loss-absorbing capacity of deferred taxes	R0150		-10330572,00		
Capital requirement for business operated in accordance with Art. 4 of Directive 2003/41/EC	R0160				
Solvency Capital Requirement excluding capital add-on	R0200		47691619,81		
Capital add-on already set	R0210				
Solvency capital requirement	R0220		47691619,81		
Other information on SCR					
Capital requirement for duration-based equity risk sub-module	R0400				
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for remaining part	R0410				
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for ring fenced funds	R0420				
Total amount of Notional Solvency Capital Requirement for matching adjustment portfolios	R0430				
Diversification effects due to RFF nSCR aggregation for article 304	R0440				
Method used to calculate the adjustment due to RFF/MAP nSCR aggregation	R0450				
Net future discretionary benefits	R0460				

S.28.01

S.28.01.01.01			
Linear formula component for non-life insurance and reinsurance obligations			
		MCR components	
		C0010	
MCR _{lin} Result	R0010	17839702,20	
S.28.01.01.02			
Background information			
		Background information	
		Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Net (of reinsurance) written premiums in the last 12 months
		C0020	
		C0030	
Medical expense insurance and proportional reinsurance	R0020	137000,00	2099000,00
Income protection insurance and proportional reinsurance	R0030	558181,00	1860050,72
Workers' compensation insurance and proportional reinsurance	R0040		
Motor vehicle liability insurance and proportional reinsurance	R0050	18513065,00	12187760,64
Other motor insurance and proportional reinsurance	R0060	4597814,00	16616414,06
Marine, aviation and transport insurance and proportional reinsurance	R0070		
Fire and other damage to property insurance and proportional reinsurance	R0080	3982885,00	13586176,63
General liability insurance and proportional reinsurance	R0090	46546502,00	17834675,67
Credit and suretyship insurance and proportional reinsurance	R0100		
Legal expenses insurance and proportional reinsurance	R0110	16950929,00	17600764,89
Assistance and proportional reinsurance	R0120	1834378,00	5074032,40
Miscellaneous financial loss insurance and proportional reinsurance	R0130		
Non-proportional health reinsurance	R0140		
Non-proportional casualty reinsurance	R0150	4405795,00	
Non-proportional marine, aviation and transport reinsurance	R0160		
Non-proportional property reinsurance	R0170		
S.28.01.01.03			
Linear formula component for life insurance and reinsurance obligations			
		C0040	
MCR _l Result	R0200	3376662,02	
S.28.01.01.04			
Total capital at risk for all life (re)insurance obligations			
		Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Net (of reinsurance/SPV) total capital at risk
		C0050	
		C0060	
Obligations with profit participation - guaranteed benefits	R0210		
Obligations with profit participation - future discretionary benefits	R0220		
Index-linked and unit-linked insurance obligations	R0230		
Other life (re)insurance and health (re)insurance obligations	R0240	31975216,00	
Total capital at risk for all life (re)insurance obligations	R0250		3864546407,00
S.28.01.01.05			
Overall MCR calculation			
		C0070	
Linear MCR	R0300	21216364,22	
SCR	R0310	47691619,81	
MCR cap	R0320	21461228,91	
MCR floor	R0330	11922904,95	
Combined MCR	R0340	21216364,22	
Absolute floor of the MCR	R0350	3700000,00	
Minimum Capital Requirement	R0400	21216364,22	